

ŠKOLSKÝ PORIADOK A PRAVIDLÁ SPRÁVANIA SA

V zmysle § 153 zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 224/2022 Z. z. o stredných školách, Metodického pokynu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 21/2011, ktorým sa upravuje postup hodnotenia a klasifikácie žiakov stredných škôl v SR a ďalších súvisiacich právnych predpisov a nariadení,

riaditeľ Súkromnej strednej odbornej školy VIA HUMANA, Kráľovská 386/11, 909 01 Skalica

v y d á v a **D O D A T O K č. 2** k školskému poriadku

(vydanému a platnému od 1. septembra 2023)

s platnosťou od 1. februára 2025

ŠTANDARDY DODRŽIAVANIA ZÁKAZU SEGREGÁCIE VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Právna záväznosť Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove vzdelávaní vyplýva z § 145 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon): „Práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako každému uchádzačovi, dieťaťu, žiakovi a poslucháčovi v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania vo vzdelaní ustanovenou osobitným predpisom (zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou)“ a na základe vybraných ustanovení zákona č. 290/2024.

Povinnosťou škôl a školských zariadení je do konca februára 2025 aktualizovať školské poriadky o dodatok „Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní“. Do konca septembra 2025 majú vypracovať Plán uplatňovania týchto štandardov a následne podľa neho a jednotlivých štandardov postupovať.

Súkromná stredná odborná škola VIA HUMANA v Skalici a jej školské zariadenie Súkromný školský internát pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní postupuje podľa štandardov, ktoré vydáva a na svojom webovom sídle zverejňuje ministerstvo školstva. Tieto štandardy sú záväzné pre vypracovanie aktualizácie školského poriadku (formou dodatku k školskému poriadku).

Článok 1

Všeobecná časť

Štandardy sú základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v školách a školských zariadeniach. Vychádzajú z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa:

- článok 2 ods. 1 – zabezpečiť práva ustanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu nachádzajúcemu sa pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa alebo jeho rodičov alebo zákonných zástupcov,
- článok 2 ods. 2 – urobiť potrebné opatrenia na to, aby bolo dieťa chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestania, ktoré vyplývajú z postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo presvedčenia žiaka, jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo členov rodiny,
- článok 3 ods. 1 – záujem dieťaťa / žiaka musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí / žiakov, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi,
- článok 29 ods. 1 – výchova a vzdelávanie dieťaťa má smerovať k:
 - a. rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho jedinečných daností a duševných a fyzických schopností v ich najvyššej možnej miere,
 - b. rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám zakotveným v Charte Organizácie Spojených národov,
 - c. rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej žije dieťa i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram,
 - d. príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu,

e. rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie sú rozpracovaním a realizáciou praktickej časti Metodickéj príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanej MŠVVaŠ SR v roku 2023.

Tieto štandardy napomáhajú naplneniu princípu „zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie“ (§3 písm. f zákona č. 245/2008).

Segregáciu vo výchove a vzdelávaní definuje školský zákon nasledovne: „konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu“ a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylúčeniu skupiny detí a žiakov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania alebo k ich oddelenému vzdelávaniu okrem vzdelávania poskytovaného v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná pri uplatňovaní práv národnostných menšín na výchovu a vzdelanie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a pri vytváraní podmienok na vzdelávaní detí so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním so zohľadnením ich vôle a záujmov a vôle a záujmov ich zákonných zástupcov, ak je účasť na takom vzdelávaní voliteľná a zodpovedá úprave podmienok výchovy a vzdelávania podľa školského zákona, osobitne pre výchovu a vzdelávanie na rovnakom stupni vzdelania.“ (školský zákon s účinnosťou od 1.1.2025).

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok podľa školského zákona:

- výkon práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole a v školskom zariadení, pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy a jej školských zariadení,
- prevádzka a vnútorný režim školy a jej školských zariadení,
- podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,
- podmienky nakladania s majetkom, ktorý škola a jej školské zariadenia spravuje, ak tak rozhodne zriaďovateľ.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní definujeme ako Štandardy postojov a hodnôt a Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Článok 2

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Štandardy postojov a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziludských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde školy do kontaktu so žiakmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru. Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania všetkých aktérov vo

vzdelávaní:

- zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu (vrátane jej školských zariadení) pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu,
- vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenný ľudským bytostiam,
- rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania,
- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory,
- prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet,
- dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa,
- preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky,
- ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim,
- vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

SSOŠ VIA HUMANA v Skalici a jej školské zariadenia pri uplatňovaní Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vypracuje Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú ministerstvom školstva.

a) štandardy priestorovej desegregácie:

- do všetkých priestorov školy a školských zariadení, určených pre žiakov školy, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom; škola a jej školské zariadenia nemá vyhradené priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylúčovania alebo neprípustného oddeľovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone – chránené dôvody podľa antidiskriminačného zákona sú charakteristiky ľudí úzko spojené s ich dôstojnosťou a identitou, ktoré nesmú byť zneužitú pre neprípustné rozdielne zaobchádzanie s nimi; sú to pohlavie, náboženské vyznanie alebo viera, rasa, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálna orientácia, manželský stav a rodinný stav, farba pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo dôvod oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti,
- škola (a jej školské zariadenia) v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovno-vzdelávacie proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom,
- v prípade, že škola (a jej školské zariadenia) má alebo bude mať v jednotlivých vekových skupinách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy alebo skupiny tak, aby boli triedy alebo skupiny vyvážené a nejavili ani najmenšie náznaky akejkoľvek segregácie,

b) štandardy organizačnej desegregácie:

- škola (a jej školské zariadenia) má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylúčovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny žiakov,
- všetky skupiny žiakov školy (a jej školských zariadení) majú stanovené rovnaké vzdelávacie

štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu; úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým ho určuje individuálny vzdelávací program, individuálny učebný plán alebo poskytnuté podporné opatrenia,

- požiadavky na uchádzača na štúdium v SSOŠ VIA HUMANA a žiaka školy sú dané profilom absolventa jednotlivých študijných odborov poskytovaných školou – profil absolventa vychádza zo stanovených kritérií v Štátnom vzdelávacom programe a Školskom vzdelávacom programe pre konkrétny študijný odbor a tieto požiadavky nemajú segregračný charakter,
- všetky skupiny žiakov majú umožnený rovný prístup k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému študijnému odboru a danému ročníku štúdia,
- škola (a jej školské zariadenia) využíva všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových situácií v škole (akákoľvek udalosť alebo sekvencia udalostí, ktorá prekoná bežné ovládacie mechanizmy jedincov v prostredí školy); po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní,

c) štandardy sociálnej desegregácie:

- škola (a jej školské zariadenia) využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole (a školských zariadeniach), ktoré prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov,
- škola (a jej školské zariadenia) organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy (a jej školských zariadení) medzi žiakmi ako aj rodičmi,
- škola (a jej školské zariadenia) prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone, u ktorých je predpoklad úspešného absolvovania štúdia zvládnutím požiadaviek na základe profilu absolventa daného študijného odboru,
- v škole (a v školských zariadeniach) neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone,
- škola (a jej školské zariadenia) umožňuje všetkým skupinám žiakov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole (a školskému zariadeniu) pri hodnotení žiakov sprostredkované a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje,
- škola (a školské zariadenia) pri hodnotení žiakov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

Článok 3

Záverečné ustanovenia

Vydaním tohto dodatku č. 2 k školskému poriadku platnému od 1. septembra 2023, nestráca tento školský poriadok vrátane dodatku č.1 svoju platnosť, len bližšie špecifikuje a rozširuje svoju pôsobnosť v už nastavených a ďalších oblastiach.

V prípade, že niektoré časti školského poriadku a dodatku č.1 a č.2 si navzájom protirečia, platia ustanovenia tohto dodatku č.2.

Bez vedomia riaditeľa SSOŠ VIA HUMANA v Skalici nikto nemá právo vydávať pokyny v rozpore s ustanoveniami tohto dodatku č.2 školského poriadku.

S týmto dodatkom sú preukázateľne oboznámení všetci pedagogickí a odborní zamestnanci školy, všetci žiaci školy a ich rodičia (zákonní zástupcovia).

Školský poriadok vrátane dodatkov č.1 a č.2 je záväzný pre všetkých účastníkov výchovno-vzdelávacieho procesu v SSOŠ VIA HUMANA v Skalici.

Zmeny, doplnky a ďalšie dodatky ku školskému poriadku na základe prerokovania na zasadnutí pedagogickej rady vydáva riaditeľ školy.

Školský poriadok bol schválený na zasadnutí pedagogickej rady dňa 14. januára 2025 a nadobúda účinnosť od 1. februára 2025.

Zamestnanci a žiaci SSOŠ VIA HUMANA v Skalici budú s obsahom tohto dodatku preukázateľne oboznámení najneskôr do 31. januára 2025 vrátane.

Skalica, 2025

.....
Mgr. Tomáš Mikula
riaditeľ školy